

Organisk arkitektur

Med naturens mjuka former och en kaxig storslagenhet har Ross-hus satt sig i folks medvetande. Men husen är så mycket mer än bara design. Det handlar minst lika mycket om miljö och att längta hem.

TEXT: ANNELIE ENGLUND FOTO: MIKAEL DAMKIER DESIGN: PÅL ROSS

Våra hus har blivit så mycket mer än en plats där vi sover. Det är ett ständigt återkommande samtalsämne i alltifrån osunt Hemnetsurfande efter den perfekta bostaden. Till en inredningsfascination som lett till en explosion av inredningsmagasin i tidningshyllorna. "Mitt hem är min borg" är ett klassiskt ordspråk som syftar till hur viktigt vi ser på vårt boende, samtidigt som det inte känns helt synonymt med hur vi lever om vi ser till formen. En borg förknippas ofta med något runt, stabilt och intakt på många sätt medan en klassisk villa idag är fyrkantig eller rektangulär. En fest av räta vinklar och raka linjer.

.....
"Titta bara på stigarna som vi
skapar när vi går över en äng.
Vi tar den bästa vägen inte
nödvändigtvis den rakaste"
.....

Pål Ross är villaarkitekten som vill förändra och förädla svensk villaarkitektur med just mjuka former och runda hörn. Precis som en borg.
– Hur många räta vinklar finns egentligen i naturen? Och hur många människor rör sig exempelvis i räta vinklar när de går, säger Pål Ross som menar att raka

Villa Atrium.

linjer oftast är skapade av människan medan vi själva rör oss i organiska former.

– Titta bara på stigarna som vi skapar när vi går över en äng. Vi tar den bästa vägen inte nödvändigtvis den rakaste.

Pål Ross startade tillsammans med sin fru, Ross arkitektur och design 1996, sedan dess har de uppfört cirka 300 huskroppar som idag är så signifikativa för företaget att det kallas för Ross-hus. Arkitekturen har blivit känd för att göra det omöjliga möjligt genom att bygga på ett nytt sätt, med material som är väl anpassade för det svenska klimatet. Pål själv är en stor del av framgången genom att han kombinerat sina intressen för ingenjörskonst, teknik och form.

– Det är en del av mig och har alltid varit. Tekniken och intresset för den funktionella arkitekturen har följt med mig från barndomen i Småland vidare till Spanien. Det tillsammans med att jag är halv-amerikan har gjort att jag har vågat se möjligheterna.

Ross berättar att hans grundkunskaper från tiden som industrison gjorde att han tidigt började ifrågasätta materialvalen och den byggnadstekniska konstruktionen som genomsyrade den svenska villamarknaden. Han började studera andra marknader och letade efter alternativ till spånplattor och isoleringsmaterial. Det har idag har lett till att Ross arkitektur bygger hus med en helt ny standard i betong som gör konstruktionerna mer följsamma, bättre rustade för fukt och som har en helt annan förmåga att inte föra vidare ljud mellan rum och våningsplan.

– Vi bygger idag som med legoblock med en metod och ett material som inte är lika känsligt för det svenska vädret. För allt som oftast regnar det i Sverige under någon av husets resningsdagar och det får inte påverka husets kommande livsmiljö, säger Pål.

*"Det handlar inte om att vara
dyrast utan att skapa en
genomtänkt livsmiljö genom
att se till att alla kvadratmeter
räknas"*

Just livsmiljö och hälsa har blivit två viktiga begrepp för Påls hus. Han berättar att Ross arkitektur är den första arkitektfirma i landet som blivit Svanen-märkta.

– Sverige är ett av världens mest välbärgade länder. Ändå har vi bland de högsta talen av barnallergier. En bov i dramat är att vi fortfarande bygger så mycket med spånskivor när limmet i dem är allergiframkallande. Jag tycker att det borde vara straffbart att bygga i material och med metoder som är allergiframkallande.

Utöver att Ross-husen kännetecknas av ett miljötänk och moderna tekniker är det mest slående den storslagna stilen. Där varje hus byggs med fokus på dess nya ägare.

– Mina hus ska trigga sinnet, det ska vara unikt och exklusivt men samtidigt väldigt genomtänkt utifrån vem vi bygger för. Det handlar inte om att vara dyrast utan att skapa en genomtänkt livsmiljö genom att se till att alla kvadratmeter räknas. Våra hus ska vara något man längtar hem till, som visar på ett mod och en unik design.

Ross motto är precis som företagets slogan "live in a work of art" och byrån signerar också sina hus, precis som ett konstverk. ●